

واحد مطالعات آماری و راهبردی دبیرخانه
انجمن صنایع نساجی ایران

آخرین بروزرسانی آمار پنبه و محصولات آن در کشور بنگلادش

تهیه، تنظیم و گردآوری: مهسا معیریان

 @aiti.org.ir

 09129583657

 t.me/aiti1395

 www.aiti.org.ir

 26200196

 info@aiti.org.ir

زمستان ۱۴۰۱

استفاده از مطالب این جزوه با ذکر مأخذ بلامانع است

نکات برجسته گزارش:

در سال ۲۰۲۲/۲۰۲۳ (سال بازاریابی)^۱، پست، سطح برداشت پنبه را ۴۵ هزار هکتار و تولید آن را ۱۵۳ هزار عدل پنبه پیش‌بینی کرده است. پست همچنین پیش‌بینی خود را از واردات پنبه در بنگلادش در سال ۲۰۲۳/۲۰۲۲ به ۸ میلیون عدل با وجود قیمت‌های بالای پنبه خام در سطح بین‌المللی و کاهش تولید البسه که به دلیل کمبود برق داخلی و کند شدن چرخه اقتصاد جهانی است، کاهش داده است. از ماه اکتبر سال ۲۰۲۲ میلادی صادرات نخ بنگلادش ۲۸ میلیون دلار و واردات آن ۱/۶ میلیارد دلار ارزش گذاری شده است. بنگلادش در ۹ ماه نخست سال ۲۰۲۲ میلادی، به ارزش ۱/۷ میلیارد دلار واردات پوشاک و ۲۰ میلیون دلار صادرات پوشاک را در مدت مشابه داشته است.

جدول ۱: محصولات، تامین و توزیع پنبه خام در کشور بنگلادش

پنبه	۲۰۲۱/۲۰۲۰		۲۰۲۲/۲۰۲۱		۲۰۲۳/۲۰۲۲	
	آگوست ۲۰۲۰		آگوست ۲۰۲۱		آگوست ۲۰۲۲	
ماه شروع						
بنگلادش	USDA Official	NEW POST	USDA Official	NEW POST	USDA Official	NEW POST
مساحتی که پنبه کاشته شده است (۱۰۰۰HA)	۰	۴۴	۰	۴۵	۰	۴۵
مساحتی که پنبه برداشت می‌شود برحسب (۱۰۰۰HA)	۴۴	۴۴	۴۵	۴۵	۴۶	۴۵
شروع انبارسازی برحسب (lb. Bales)	۲۵۱۵	۲۵۱۵	۲۴۵۲	۲۴۵۲	۲۲۹۳	۲۳۰۸
تولید برحسب (۱۰۰۰ ۴۸۰ lb. Bales)	۱۴۷	۱۴۷	۱۵۱	۱۵۱	۱۵۵	۱۵۳
واردات برحسب (۱۰۰۰ ۴۸۰ lb. Bales)	۸۳۰۰	۸۵۱۵	۸۲۰۰	۸۵۱۵	۸۰۰۰	۸۰۰۰
کل موجودی برحسب (۱۰۰۰ ۴۸۰ lb. Bales)	۱۰۹۶۲	۱۱۱۷۷	۱۰۸۰۳	۱۱۱۱۸	۱۰۴۴۸	۱۰۴۶۱
صادرات برحسب (۱۰۰۰ ۴۸۰ lb. Bales)	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استفاده داخلی برحسب (۱۰۰۰ ۴۸۰ lb. Bales)	۸۵۰۰	۸۷۱۵	۸۵۰۰	۸۸۰۰	۸۲۰۰	۸۳۰۰
خسارات برحسب (۱۰۰۰ ۴۸۰ lb. Bales)	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
مصرف کلی داخلی برحسب (۱۰۰۰ ۴۸۰ lb. Bales)	۸۵۱۰	۸۷۲۵	۸۵۱۰	۸۸۱۰	۸۲۱۰	۸۳۱۰
پایان انبارسازی برحسب (۱۰۰۰ ۴۸۰ lb. Bales)	۲۴۵۲	۲۴۵۲	۲۲۹۳	۲۳۰۸	۲۲۳۸	۲۱۵۱
توزیع کلی برحسب (۱۰۰۰ ۴۸۰ lb. Bales)	۱۰۹۶۲	۱۱۱۷۷	۱۰۸۰۳	۱۱۱۱۸	۱۰۴۴۸	۱۰۴۶۱
درصد استفاده از انبار	۲۸/۸۵	۲۸/۱۴	۲۶/۹۸	۲۶/۲۳	۲۷/۲۹	۲۵/۹۲
بازده برحسب (KG/HA)	۷۲۷	۷۲۷	۷۳۱	۷۳۱	۷۳۴	۷۴۰

^۱ Marketing Year (MY)

تولید

در سال ۲۰۲۲/۲۰۲۳ پست، سطح برداشت پنبه را ۴۵ هزار هکتار پیش‌بینی کرده است که حدود ۲٪ از برآورد قبلی خود کاهش پیدا کرده است (به گزارش GAIN^۲ رجوع شود). پست همچنین در سال ۲۰۲۲/۲۰۲۳ پیش‌بینی خود از تولید پنبه که ۱۵۳ هزار عدل است و حدود ۱/۳ درصد از پیش‌بینی سازمان USDA کمتر بود را اصلاح کرد. در نهایت پست داده‌های خود از سطح برداشت پنبه و تعداد تولیدات آن را براساس داده‌های هیئت توسعه پنبه بنگلادش^۳ بازبینی کرد.

پست در سال ۲۰۲۲/۲۰۲۱ سطح برداشت پنبه و تولید آن را به ترتیب ۴۵ هزار هکتار و ۱۵۱ هزار عدل که با تخمین سازمان USDA مطابقت دارد، ارزیابی کرده است.

با توجه به هیئت توسعه پنبه بنگلادش، پنبه در ۳۹ ناحیه از ۶۴ ناحیه در بنگلادش رشد می‌کند. با این وجود کشت کلی پنبه در کشور بنگلادش تنها ۵۵/۵ درصد از ۸/۱ میلیون هکتار زمین‌های زراعی این کشور را پوشش می‌دهد. پنبه تولید شده بومی کمتر از ۲ درصد مصرف کل پنبه در این کشور را تشکیل می‌دهد. Kustia, Jhenaidah, Jeshore, Chuadanga, Rangamati و Bandarban مناطقی هستند که عمده تولید پنبه از این مناطق می‌باشد.

کشور بنگلادش طیف وسیعی از پنبه شامل *Gossypium hirsutum*، *Gossypium arboretum* و *Gossypium barbadense* را تولید می‌کند. پنبه از نوع *upland cotton* آمریکایی در *rabi* (زمستان) از ماه جولای تا آگوست کشت می‌شود و در دسامبر و ژانویه برداشت می‌شود. گونه‌های دیگر در *kharif* (تابستان) از مارس تا آوریل کشت می‌شوند و در دسامبر و ژانویه برداشت می‌شوند.

توسعه و تحقیقات

هیئت توسعه پنبه بنگلادش پنبه‌ای از نوع *Bt* را در بنگلادش معرفی کرده و در حال حاضر در این زمینه در حال تحقیق می‌باشد. برای اطلاعات بیشتر به مرکز کشاورزی و بیوتکنولوژی بنگلادش مراجعه کنید.

ارزش افزوده پنبه

مروری بر صنعت پوشاک

البسه آماده^۴ در بنگلادش بخش عمده صادرات این کشور را به خود اختصاص می‌دهد. در این کشور در سال مالی ۲۰۲۱-۲۰۲۲ (جولای-ژوئن) در حدود ۸۲٪ کل صادرات این کشور از طریق صادرات البسه آماده، بوده است (جدول ۲). برخی از البسه آماده شامل شلوار، تی‌شرت، پیراهن‌های گردبافت، پیراهم پشمی، بلوز و لباس زیر می‌باشد که به بیش از ۵۰ کشور صادر می‌شود (جدول ۳). انجمن صادرکنندگان و تولیدکنندگان پارچه بنگلادش^۵ حدود ۴۵۰۰ کارخانه تولید پارچه آماده که

^۲ GAIN Report: Cotton and Products Annual ۲۰۲۲.

^۳ CDB

^۴ Readymade garment

^۵ The Bangladesh Garment Manufacturers and Exporters Association (BGMEA)

تقریباً حدود ۴ میلیون نیروی کار در استخدام خود دارند را گزارش می‌دهد. حدود ۴۰٪ از اعضای این انجمن کارخانجات تولیدی گردبافت و پیراهن پشمی هستند و ما بقی کارخانجات تولید کننده پارچه تخت باف می‌باشند.

اعضای انجمن صادرکنندگان و تولیدکنندگان پارچه بنگلادش ۱۰۰٪ از صادرات پارچه تخت باف را تشکیل می‌دهند و بیش از ۹۵٪ از آن‌ها صادرات پیراهن پشمی و تقریباً نصف از آن مربوط به صادرات پوشاک گردبافت سبک می‌باشد. همچنین حدود ۱۰۰۰ واحد تولیدی کوچک و متوسط در بنگلادش وجود دارد که عضو اعضای انجمن صادرکنندگان و تولیدکنندگان پارچه بنگلادش نمی‌باشند.

جدول ۲: صادرات قسمت پوشاک کشور بنگلادش

سال مالی	صادرات پوشاک برحسب میلیون دلار			کل صادرات	درصد البسه آماده از کل صادرات
	تخت باف	گرد باف	کل	میلیون دلار	
۲۰۱۳-۲۰۱۲	۱۱/۰۴۰	۱۰/۴۷۶	۲۱/۵۱۶	۲۷/۰۲۷	۸۰
۲۰۱۴-۲۰۱۳	۱۲/۴۴۲	۱۲/۰۵۰	۲۴/۴۹۲	۳۰/۱۸۷	۸۱
۲۰۱۵-۲۰۱۴	۱۳/۰۶۵	۱۲/۴۲۷	۲۵/۴۹۱	۳۱/۲۰۹	۸۲
۲۰۱۶-۲۰۱۵	۱۴/۷۳۹	۱۳/۳۵۵	۲۸/۰۹۴	۳۴/۲۵۷	۸۲
۲۰۱۷-۲۰۱۶	۱۴/۳۹۳	۱۳/۷۵۷	۲۸/۱۵۰	۳۴/۶۵۶	۸۱
۲۰۱۸-۲۰۱۷	۱۵/۴۲۶	۱۵/۱۸۹	۳۰/۶۱۵	۳۶/۶۶۸	۸۳
۲۰۱۹-۲۰۱۸	۱۷/۲۴۵	۱۶/۸۸۹	۳۴/۱۳۳	۴۰/۵۳۵	۸۴
۲۰۲۰-۲۰۱۹	۱۴/۰۴۱	۱۳/۹۰۸	۲۷/۹۴۹	۳۳/۶۷۴	۸۳
۲۰۲۱-۲۰۲۰	۱۴/۴۹۷	۱۶/۹۶۰	۳۱/۴۵۷	۳۸/۷۵۸	۸۱
۲۰۲۲-۲۰۲۱	۱۹/۳۹۹	۲۳/۲۱۴	۴۲/۶۱۳	۵۲/۰۸۳	۸۲

جدول ۳: بیشترین پوشاک های صادر شده از کشور بنگلادش بر اساس ارزش میلیون دلاری

سال مالی	شلوار	تیشرت و پیراهن گردبافت	بلوز پشمی	پیراهن و بلوز	لباس زیر
۲۰۱۶-۲۰۱۵	۱۰/۱۶۷	۶/۸۹۳	۳/۱۸۲	۳/۰۷۶	۱/۱۷۳
۲۰۱۷-۲۰۱۶	۹/۹۴۳	۶/۶۵۱	۳/۳۶۲	۲/۹۱۹	۱/۳۲۹
۲۰۱۸-۲۰۱۷	۱۰/۸۳۴	۷/۱۵۴	۳/۶۷۵	۲/۹۲۷	۱/۴۱۱
۲۰۱۹-۲۰۱۸	۱۱/۷۵۵	۷/۹۰۲	۴/۲۵۶	۳/۱۹۰	۱/۶۴۰
۲۰۲۰-۲۰۱۹	۹/۳۶۳	۶/۲۷۴	۳/۵۹۸	۲/۴۵۰	۱/۳۵۹
۲۰۲۱-۲۰۲۰	۱۰/۶۸۲	۷/۲۴۰	۴/۰۵۲	۲/۰۴۸	۱/۷۹۰
۲۰۲۲-۲۰۲۱	۱۴/۵۰۸	۹/۸۵۸	۵/۶۴۰	۲/۷۶۶	۲/۳۴۴

مروری بر صنعت نساجی

صنعت نساجی بنگلادش شامل واحدهای تولید نخ، پارچه، رنگرزی، چاپ و تکمیل می‌باشد. جدول ۴ مروری بر صنعت نساجی بنگلادش را نشان می‌دهد. مقدار ظرفیت کل مصرف پنبه حدود ۱۵ میلیون عدل می‌باشد. با این وجود، بنگلادش حدود ۸/۵ میلیون عدل از پنبه خام را سالیانه مصرف دارد (جدول ۵). تقریباً ۸۰٪ نخ‌های تولیدی، پنبه خالص می‌باشند، در حالیکه ۲۰٪ نخ‌های تولیدی، نخ‌های ترکیبی از پنبه و الیاف مصنوعی می‌باشد. به‌طور کلی تقاضا برای نخ پنبه و منسوجات دیگر در بخش پوشاک بنگلادش در حال افزایش می‌باشد. با توجه به انجمن صنایع نساجی بنگلادش^۶، کارخانجات نساجی این کشور ۸۵٪ نیاز پارچه‌های گرد باف و ۴۰٪ پارچه‌های تخت باف را در داخل کشور تامین می‌کنند و مابقی از طریق واردات انجام می‌شود. پست در سال ۲۰۲۲/۲۰۲۳ مقدار تولید نخ را ۱/۵ میلیون متریک تن^۷ که شامل ۱/۲ میلیون متریک تن نخ پنبه و ۰/۳ میلیون متریک تن از نخ‌های ترکیبی پیش‌بینی کرده است. پیش‌بینی پست در سال ۲۰۲۳/۲۰۲۲ از مصرف نخ ۲ میلیون متریک تن می‌باشد. پست همچنین در این دو سال تولید پارچه و مصرف آن را ۴/۵ تا ۶/۵ میلیارد متر به ترتیب در سال ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ برآورد می‌کند.

جدول ۴: آمارهای اولیه در بخش نساجی کشور بنگلادش در سال ۲۰۲۱

عنوان	واحد	تعداد
کارخانجات تولید نخ	تعداد	۵۱۰
ظرفیت ریسندگی نخ به طور سالیانه	میلیون متریک تن	۳/۷
کارخانجات تولید پارچه	تعداد	۹۰۱
ظرفیت تولید پارچه به صورت سالیانه	میلیارد متر	۸/۳۵
کارخانجات رنگرزی - چاپ - تکمیل	تعداد	۳۱۷
ظرفیت پروسه کردن به صورت سالیانه	میلیارد متر	۵
تعداد کل کارخانجات تحت منبع BTMA	تعداد	۱/۷۲۸
تعداد ظرفیت کل مصرف پنبه	میلیون عدل (۴۸۰ lb. bale)	۱۵

^۶ BTMA

^۷ MT

جدول ۵: ظرفیت و رشد صنعت ریسندگی در کشور بنگلادش

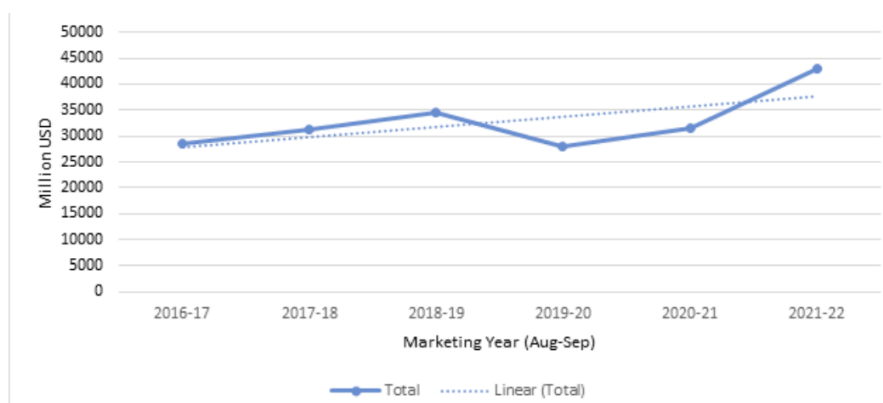
سال	تعداد واحد های ریسندگی	ظرفیت اسپیندل (میلیون عدل)	رشد در تعداد واحد ها بر حسب درصد	رشد در ظرفیت اسپیندل بر حسب درصد
۲۰۱۲	۳۹۲	۱۰	۰/۰	۲/۱
۲۰۱۳	۳۹۴	۱۰	۰/۵	۰/۰
۲۰۱۴	۴۰۷	۱۰	۳/۳	۵/۱
۲۰۱۵	۴۱۳	۱۱	۱/۵	۷/۳
۲۰۱۶	۴۲۴	۱۲	۲/۷	۵/۴
۲۰۱۷	۴۲۵	۱۲	۰/۲	۶/۵
۲۰۱۸	۴۳۰	۱۳	۱/۲	۶/۱
۲۰۱۹	۴۳۳	۱۳	۰/۷	۲/۰
۲۰۲۰	۴۳۳	۱۴	۰/۰	۴/۲
۲۰۲۱	۵۱۰	۱۵	۱۸/۰	۷/۱

صادرات البسه آماده به یک رکورد بالا دست می یابد

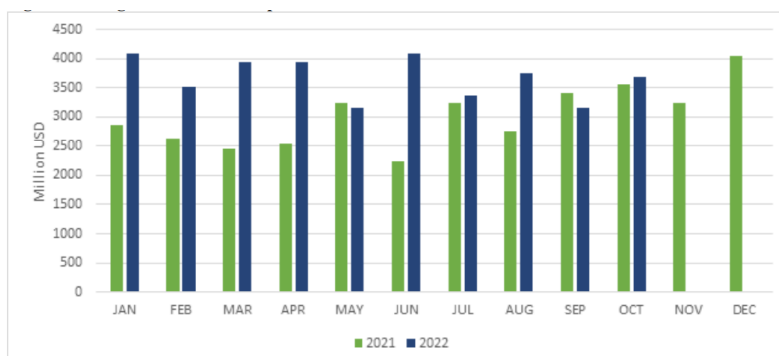
بخش البسه آماده بنگلادش شاهد صادرات بالای ۴۳/۱ میلیارد دلاری در سال ۲۰۲۲/۲۰۲۱ بود که حدود ۳۷ درصد از سال ۲۰۲۱/۲۰۲۰ افزایش داشت (شکل ۱).

از ماه اکتبر، در تقویم سال ۲۰۲۲، کل صادرات البسه آماده، به ۳۶/۷ میلیارد دلار رسید که تقریباً ۲۹ درصد نسبت به مدت مشابه در سال ۲۰۲۱ افزایش داشته است (شکل ۲). در سال ۲۰۲۱، بنگلادش دومین کشور بزرگ صادرکننده جهانی پس از چین شد.

شکل ۱: صادرات البسه آماده کشور بنگلادش در سال های مختلف براساس ارزش میلیون دلاری

شکل ۲: صادرات البسه آماده از کشور بنگلادش در سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ به کشورهای دنیا براساس میلیون دلار

در سال مالی ۲۰۲۲/۲۰۲۱ حدود ۴۵٪ درآمد صادراتی این کشور از محصولات تخت باف و مابقی مربوط به محصولات گردباف بوده است. محصولات تخت باف و گردباف با رشد صادرات ۳۴ و ۳۷ درصدی به ترتیب در سال ۲۰۲۱/۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۰/۲۰۲۱ مواجه شده‌اند (جدول ۶).

جدول ۶: صادرات البسه آماده کشور بنگلادش با توجه به نوع محصول براساس میلیون دلار

ماه	تخت باف	تخت باف	درصد تغییرات	گردباف	گردباف	درصد تغییرات	صادرات کل	صادرات کل	درصد تغییرات
	۲۰۲۰-۲۰۲۱	۲۰۲۱-۲۰۲۲		۲۰۲۰-۲۰۲۱	۲۰۲۱-۲۰۲۲		۲۰۲۰-۲۰۲۱	۲۰۲۱-۲۰۲۲	
جولای	۱/۴۹۵	۱/۲۲۹	-۱۷/۸	۱/۷۵۰	۱/۶۵۸	-۵/۳	۳/۲۴۵	۲/۸۸۷	-۱۱/۱
اگوست	۱/۱۰۴	۱/۱۵۳	۴/۵	۱/۳۶۵	۱/۶۰۰	۱۷/۳	۲/۴۶۸	۲/۷۵۳	۱۱/۶
سپتامبر	۱/۰۶۵	۱/۵۱۴	۴۲/۲	۱/۳۴۹	۱/۹۰۵	۴۱/۳	۲/۴۱۳	۳/۴۱۹	۴۱/۷
اکتبر	۹۸۶	۱/۵۱۶	۵۳/۸	۱/۳۳۸	۲/۰۴۶	۵۲/۹	۲/۳۲۴	۳/۵۶۲	۵۳/۳
نوامبر	۱/۱۱۰	۱/۴۶۰	۳۱/۵	۱/۳۳۴	۱/۷۷۶	۳۳/۱	۲/۴۴۵	۳/۲۳۵	۳۲/۳
دسامبر	۱/۲۶۱	۱/۸۶۸	۴۸/۲	۱/۳۹۰	۲/۱۷۶	۵۶/۶	۲/۶۵۱	۴/۰۴۵	۵۲/۶
ژانویه	۱/۳۹۹	۱/۹۷۲	۴۰/۹	۱/۴۶۳	۲/۱۱۲	۴۴/۴	۲/۸۶۲	۴/۰۸۵	۴۲/۷
فوریه	۱/۲۷۳	۱/۷۱۶	۳۴/۹	۱/۳۵۳	۱/۷۹۶	۳۲/۸	۲/۶۲۵	۳/۵۱۲	۳۳/۸
مارس	۱/۱۴۲	۱/۸۸۱	۶۴/۷	۱/۳۱۲	۲/۰۵۰	۵۶/۲	۲/۴۵۵	۳/۹۳۲	۶۰/۱
آوریل	۱/۱۷۵	۱/۸۱۱	۵۴/۱	۱/۳۴۲	۲/۱۲۳	۵۸/۲	۲/۵۱۷	۳/۹۳۴	۵۶/۳
می	۱/۱۹۱	۱/۴۱۵	۱۸/۹	۱/۳۶۶	۱/۷۴۳	۲۷/۶	۲/۵۵۷	۳/۱۵۹	۲۳/۵
ژوئن	۱/۲۹۷	۱/۸۶۴	۴۳/۷	۱/۵۹۸	۲/۲۲۸	۳۹/۵	۲/۸۹۵	۴/۰۹۲	۴۱/۴
مقدار کل	۱۴/۴۹۷	۱۹/۳۹۹	۳۳/۸	۱۶/۹۶۰	۲۳/۲۱۴	۳۶/۹	۳۱/۴۵۷	۴۲/۶۱۳	۳۵/۵

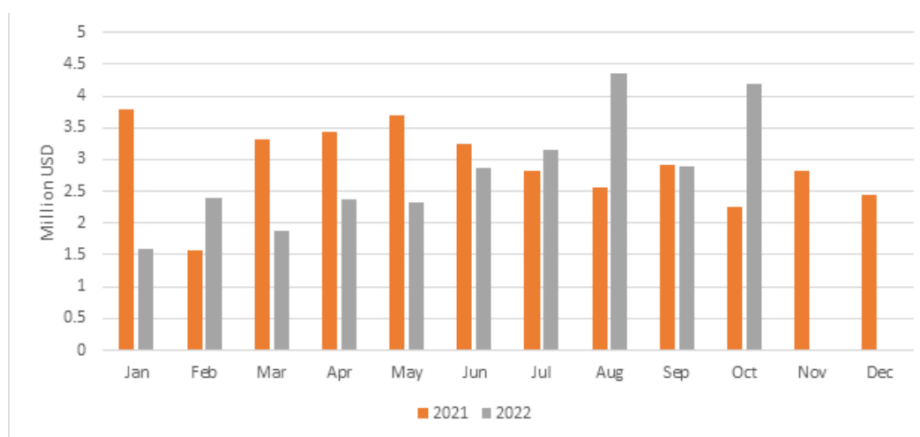
در حال حاضر صنعت پوشاک بنگلادش با چالش‌های متعددی مانند کمبود گاز و برق، افزایش قیمت سوخت و مقدار زیاد تورم روبرو است. بیشتر کارخانجات تولید البسه آماده به دلیل ریزش شدید بار قادر به کار کردن نیستند. همچنین برخی از برندهای

آمریکایی و اروپایی سفارشات خود را کنسل کرده و بارهای خود را به دلیل مسائل اقتصادی و نرخ بالای تورم در این کشور تعلیق کردند.

تداوم صادرات و واردات نخ

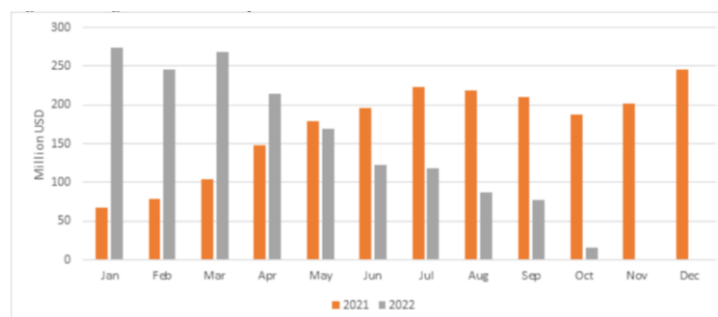
تولیدکنندگان نخ بجز صادرات، فروش محصولات خود را نیز در کشور بنگلادش انجام می‌دهند و از طرفی این کشور برای تامین نیاز داخل به واردات نخ هم اقدام می‌کند. با توجه به داده‌های تجاری از اکتبر سال ۲۰۲۲ که ارزش صادرات نخ این کشور با کد تعرفه‌های ^۸ ۵۲۰۴، ۵۲۰۵ و ۵۲۰۷ حدود ۲۸ میلیون دلار بوده نسبت به دوره مشابه سال قبل ۵٪ کاهش داشته است (شکل ۳). بیشتر مقاصد برای صادرات، شامل چین، اتحادیه اروپا، موریس، بحرین و انگلستان می‌باشد.

شکل ۳: صادرات نخ بنگلادش در سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب میلیون دلار

بنگلادش مقدار قابل توجهی از بازارهای جهانی، نخ وارد می‌کند. در طی مدت ۱۰ ماه از سال ۲۰۲۲ ارزش واردات نخ این کشور حدود ۱/۶ میلیارد دلار که تقریباً برابر با واردات آن در سال ۲۰۲۱ می‌باشد. در سه ماهه اول سال ۲۰۲۲ واردات نخ به مقدار زیاد صورت گرفت که آن هم به دلیل خروج ویروس کرونا از این کشور بود ولی مقدار واردات از سه ماهه دوم کاهش یافت (شکل ۴ و ۵).

شکل ۴: واردات نخ بنگلادش در سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب میلیون دلار

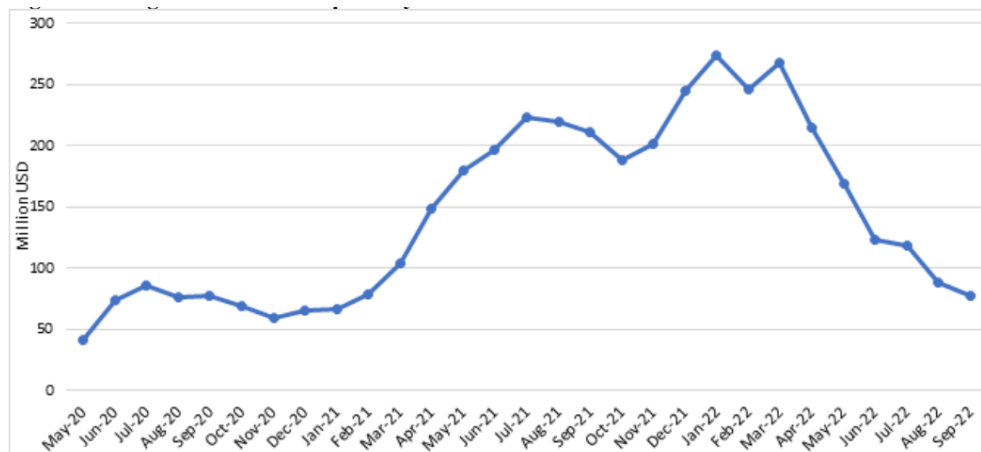

^۸ HS code

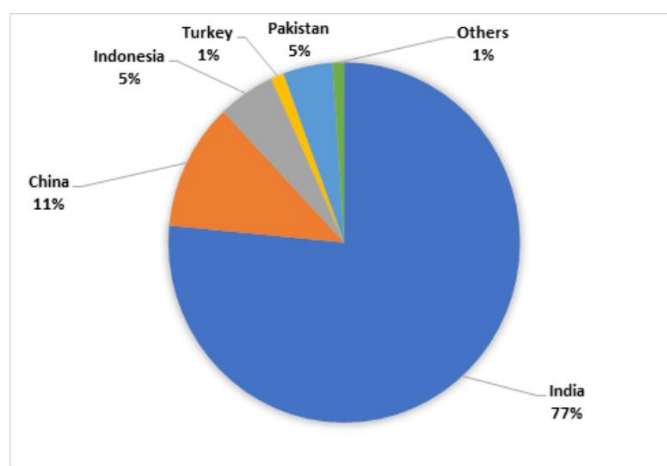

شکل ۵: واردات نخ بنگلادش در سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ در ماه های مختلف بر حسب میلیون دلار

منابع اصلی نخ بنگلادش شامل کشور هند، چین، پاکستان، اندونزی و ترکیه است (شکل ۶).

شکل ۶: سهم بازار واردات نخ شریکان تجاری کشور بنگلادش در سال ۲۰۲۲ از ماه سپتامبر

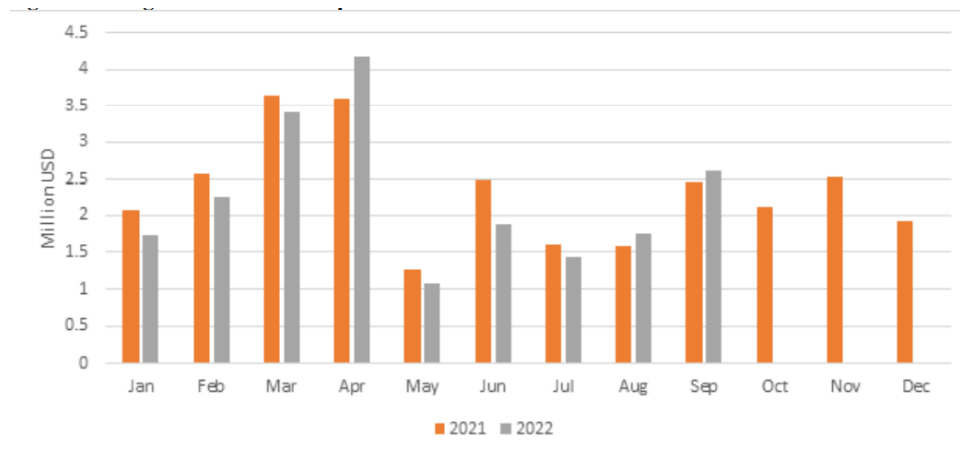

کاهش صادرات پارچه و افزایش واردات

بنگلادش مقادیر زیادی پارچه از بازار جهانی وارد می کند و مقادیر محدودی را صادر می کند. ارزش صادرات پارچه در این کشور تحت کد تعرفه های ۵۲۰۸ و ۵۲۰۹ در ۹ ماهه اول سال ۲۰۲۲ حدود ۲۰/۳ میلیون دلار بوده است که نسبت به مدت مشابه در سال گذشته حدود ۵٪ کاهش داشته است (شکل ۷).

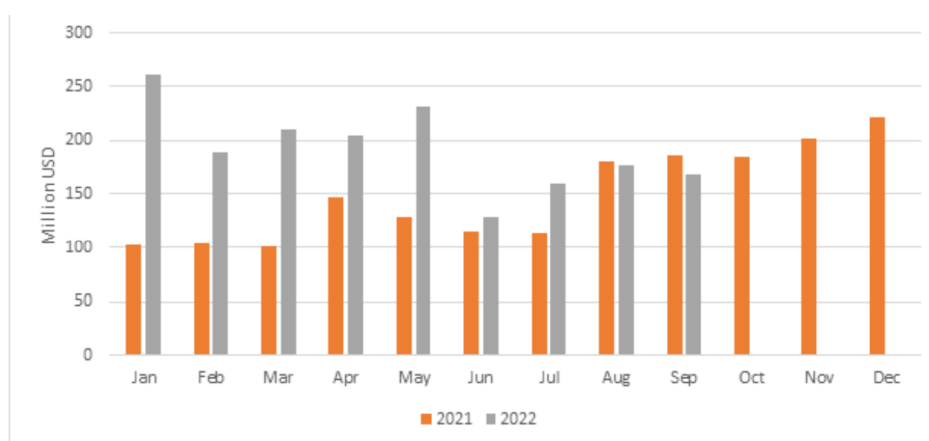
مقاصد عمده صادرات پارچه بنگلادش شامل هند، سریلانکا، اتحادیه اروپا، مصر و کنیا است.

شکل ۷: صادرات پارچه از کشور بنگلادش در سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ بر حسب میلیون دلار

از ماه سپتامبر ۲۰۲۲ واردات کلی پارچه در مدت مشابه سال قبل (۲۰۲۱) ۴۵٪ افزایش یافته است و از مقدار ۱/۱۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱ به ۱/۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ افزایش داشته است. (شکل ۸).

شکل ۸: واردات پارچه کشور بنگلادش در سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ بر حسب میلیون دلار

مصرف

کاهش مصرف

برای سال ۲۰۲۲/۲۰۲۳، پست پیش‌بینی مصرف پنبه خام در کشور بنگلادش را از برآورد قبلی با ۱۱٪ افت به ۸/۳ میلیون عدل تخمین زده است (گزارش GAIN: گزارش پنبه و محصولات در سال ۲۰۲۲). افزایش قیمت پنبه، افزایش تورم و مشکلات اقتصادی از دلایلی برای کاهش این میزان هستند. با این وجود پست در سال ۲۰۲۳/۲۰۲۲ پیش‌بینی خود از مصرف پنبه را حدود ۱/۲٪ بالاتر از پیش‌بینی رسمی موسسه USDA برآورد کرده است.

در اوایل سال ۲۰۲۱، بعد از لاکدان^۹ کووید ۱۹، کشور بنگلادش شروع به دریافت سفارشات بیشتری از البسه آماده از برندها، نسبت به کشورهای رقیب خود مانند اندونزی و ویتنام کرد. حجم بیشتری از صادرات البسه آماده تا اواسط سال ۲۰۲۲ ادامه داشت ولی به دلیل جنگ اکرین-روسیه و تداوم آشفتگی اقتصادی بر بخش البسه آماده تاثیر منفی گذاشت. قراردادهای تجاری یک کاهش حدود ۲۰ تا ۳۰٪ در سفارشات البسه آماده در ماه های ژوئن و جولای ۲۰۲۲ را شاهد بودند. بسیاری از برندهای آمریکایی و اروپایی هم بسیاری از محموله‌های خود را به حالت تعلیق درآوردند.

پست همچنین مصرف پنبه خام بومی را در سال ۲۰۲۱/۲۰۲۲، ۸/۸ میلیون عدل تخمین زده است که حدود ۴٪ بالاتر از تخمین رسمی موسسه USDA می‌باشد.

به علاوه پیش‌بینی پست در سال ۲۰۲۳/۲۰۲۲، مصرف نخ و پارچه را ۱/۸ میلیون متریک تن و ۶ میلیارد متر به ترتیب اعلام کرده است که حدود ۱۰ و ۳/۵٪ به ترتیب از سال گذشته کاهش داشته است. پست همچنین در سال ۲۰۲۱/۲۰۲۲ مصرف نخ را ۲ میلیون متریک تن و مصرف پارچه را ۶/۲ میلیارد متر تخمین زده است.

تجارت

کاهش واردات

پست پیش‌بینی خود از واردات پنبه در سال ۲۰۲۳/۲۰۲۲ را به ۸ میلیون عدل کاهش داده است که افتی ۱۰٪ نسبت به برآورد گذشته می‌باشد که در حال حاضر با پیش‌بینی رسمی USDA برابری میکند.

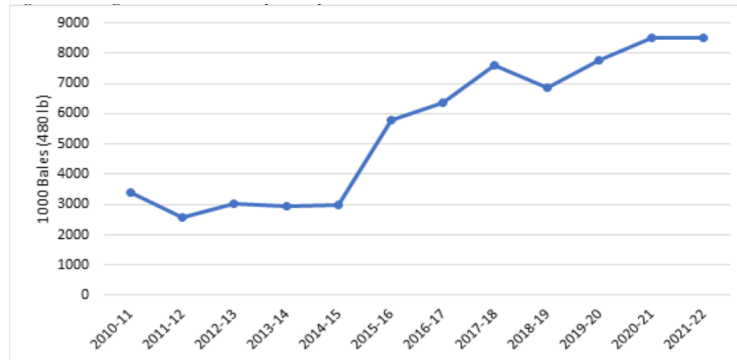
---

^۹ Lockdown

پست در سال ۲۰۲۲/۲۰۲۱ واردات پنبه را ۸/۵۲ میلیون عدل برآورد کرده است که حدود ۴٪ از تخمین رسمی USDA بالاتر می‌باشد. با توجه به داده های هیئت ملی درآمد^{۱۰} در سال ۲۰۲۰/۲۰۲۱ واردات پنبه کشور بنگلادش حدود ۸/۵ میلیون عدل می‌باشد بنابراین پست در سال ۲۰۲۱/۲۰۲۰ تخمین خود از واردات پنبه را بازبینی کرد.

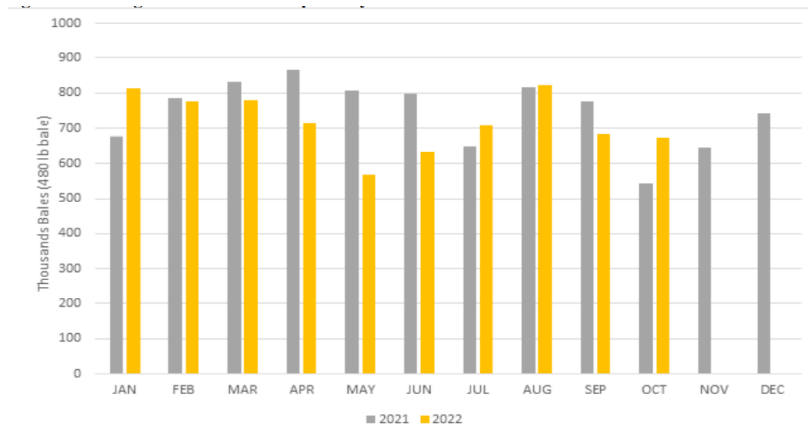
با توجه به شکل ۹ بنگلادش یک افزایش مستمر در واردات پنبه خود از سال ۲۰۱۴/ ۲۰۱۵ داشته است که در سال در سال ۲۰۲۰/۲۰۱۹ به دلیل پاندمی ویروس کرونا با یک افت مواجه شد.

شکل ۹: واردات پنبه کشور بنگلادش از سال ۲۰۱۰ تا سال ۲۰۲۲

با این وجود از اکتبر سال ۲۰۲۲، واردات پنبه خام ۷/۱ میلیون عدل نسبت به ۷/۵ میلیون عدل در مدت مشابه سال قبل بوده است (شکل ۱۰).

شکل ۱۰: واردات پنبه بنگلادش در سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

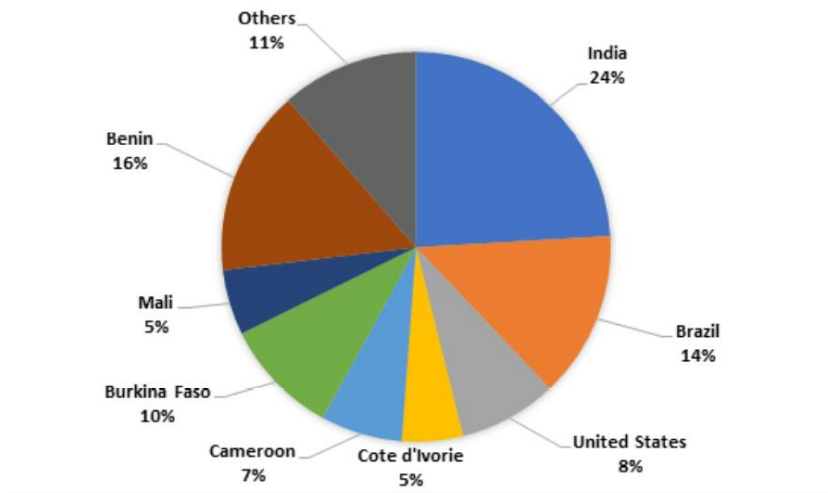
کشور هند یک صادرکننده ترجیحی است.

^{۱۰} NBR

از اکتبر سال ۲۰۲۲ از نظر مقدار، هند سهم ۲۴٪ از واردات پنبه را به خود اختصاص میدهد و به دنبال آن بنین^{۱۱}، ۱۶٪، برزیل ۱۴٪، برکینا فاسو^{۱۲} ۱۰٪ و ایالت متحده ۸٪ (شکل ۱۱).

صادرات پنبه هندی از بندر دریایی شهر کلکته^{۱۳} و بندر زمینی بناپول^{۱۴} انجام می‌شود. و این نکته باید ذکر گردد که عملیات لجستیک و حمل و نقل نسبت به بخش‌های دیگر اقتصادی تر و زمان حمل به دلیل نزدیکی جغرافیایی کوتاه تر می‌باشد.

شکل ۱۱: کشورهای شریک وارد کننده بازار پنبه در سال ۲۰۲۲ بر اساس حجم از ماه اکتبر

ذخیره انبار

پیش‌بینی پست برای انبار ذخیره پنبه برای سال ۲۰۲۳/۲۰۲۲ حدود ۲/۱۵ میلیون عدل می‌باشد که حدود ۴٪ از پیش‌بینی رسمی USDA کمتر می‌باشد. به دلیل مسئله زنجیره تامین پنبه و افزایش قیمت‌ها، واحدهای ریسندگی بومی انبار ذخیره خود را کاهش خواهند داد. پست انبار ذخیره پنبه را در سال ۲۰۲۲/۲۰۲۱، ۲/۳ میلیون عدل که از تخمین رسمی USDA بیشتر است، تخمین می‌زند.

خط مشی

سوبسید^{۱۵} صادراتی با ۲۰ درصد ارزش افزوده

از ۹ می ۲۰۲۲، بانک مرکزی بنگلادش بخشنامه‌ای صادر کرد که در آن صادرکنندگان البسه آماده، مشوق‌های نقدی و یارانه‌هایی با ۲۰ درصد ارزش افزوده از دولت دریافت می‌کنند که نسبت به آستانه قبلی ۳۰٪ کاهش داشته است.

^{۱۱} Benin
^{۱۲} Burkina Faso
^{۱۳} Kolkata
^{۱۴} Benapole
^{۱۵} Subsidy

ارزش افزوده داخلی از طریق کسر هزینه واردات موادی که در تولید استفاده می‌شوند نسبت به کل هزینه خالص صادرات آزاد محاسبه می‌شود.

صادرکنندگان البسه آماده در بنگلادش واجد شرایط دریافت ۴ درصد پول نقد جایگزین به جای اوراق گمرکی و معایب عوارض، در بخش پوشاک صادرات محور در صورتی که آستانه ارزش افزوده داخلی را برآورده کنند می‌باشند.

منبع

https://apps.fas.usda.gov/newgainapi/api/Report/DownloadReportByFileName?fileName=Cotton%۲۰and%۲۰Products%۲۰Update_Dhaka_Bangladesh_BG۲۰۲۲-۰۰۲۹.pdf